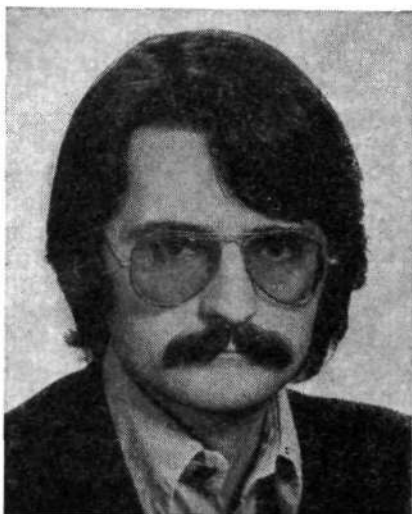

Marija baj

Ivo
Svetina

- I. Očita roka, ki te je udomačila:
 »Ne bodi nezvesta solzam, mojemu
 edinemu vinu, da bruham po tvojih
 razlitih dojkah, temnih gorah sipinega
 srca.« In kje si dolgi, da tvoj koren
 nikdar v dno mojega grla ne zmore?

Jajca kot iz grličinega gnezda
 ob ustje ozke danke udarjajoča.
 Objemi me, luno, da tebe polna pôjem,
 ker to je moja rima, da se opoldne
 črn na trebuh izliješ.

»Samo plitvina si, kamor riba boke
 odložim ledenozlata med tvojo dlako.
 Sestradena sluznica kot po porodu,
 pijana goste menstruacije,
 ki jo kelih okušam z zobmi.«

Lačen me ližeš, da sem dar soljeni
 na nezvesti oltar. Samo svoje blato
 te čutim, ko jutro figa zadiši.

- II. Spiš v zalivu vina, le tvoje meso
 čuje, morsko uho, ki se spod las plazi,
 da prisluhne nočni tkanini, ko nitke šteje.
 Sen ti, goli, ranim, ko ti s prstom male ustnice
 zbudim in akacijev čoln v vonju pristanem.

Kaj naj v sanjah delam s tabo? Naj bom sin,
 sestra, oče, glavonožec? Rezilo sipine kosti,
 ki se izgubi v tebi, da se rožin znoj orosiš,
 trpka od včerajšnje hrane?

Kraj si, kjer grlica kliče: »Pojdi v smrt!«
 Stegna kot ona krila razpreš, da v tebi umrem.
 Na trebuhu sanjaš, ko se v krvavi prstan strdiš.
 Žena živali, mati angelu, na udu se vzpneš,
 da nikdar tvoje teže ne stehtam, zaliv mojega
 semena.

- III. Od pene valov umreva, Marija baj,
 ko čas vstopi med kamen in med
 in naju topeči se vosek bele muhe
 zapusti. Voda, ne sablja, naju loči.

Najina prekrížana pot barve ne pozna,
 od žejnega rodu poslednja naju pelje.
 In mame si sin poželi, da naju v mrki
 kraj njegov otroški bog z jokom vabi.

Ogenj več ne zrasede, zrak ne obiše doline
 dihanja, nosnice same leže pod skalo neba.
 Tak je nič, ki se pod tvojo haljo prične,
 pod katero sva mrtva brata, Marija baj.

UROBOROS Manj kot nebo, a več od zemlje;
 še ne meso, a tudi roža ne več.
 Votlo zrno prvega dné, prazen vodnjak,
 ki za vodo še ne vé in strašno tiho
 uho, še nikomur pripadajoče.

Grlo utripajoče v krčih žeje,
ki samo sebe pije in las razdalje
med še ne preštetimi številkami.
Črno ne belo polje, kamor še ni stopila
noga kralja ne boso stopalo.

Mračna polnost, Nič, kjer bo Zakon
vrgel sidro, gladki lik s krvavim licem
živali in srcem še ne prekatanim.
Iz srede krogle cvetoča steza zvezde
in na dnu seme hrane, ki se nikdar
v besedo ne povrne. Da se iz nje nihče
več ne rodi.

BELOZOBA Pod rožami trpi, ko jo prevajam
in sestro ji izrežem iz svojega srca;
muha polbogov, iščoča utež lepoti,
da v vonju orlovih nohtov ne znori.

Žre sence, da je svet urejen
in nikdar doječa prodaja mleko,
belozoba, zgubljena v toku kačje
hrbtenice občuje z volkom.

Naježi se pod pazduhama in s trni
trebuh skuša, če do zore vzdrži.
Z ognjem si dlako češe in lajež
se prebuja, ko ji roko z zapada darujem.

Strup se z vodo brez obraza pomeša —
štiriindvajseti zakon, kje je tvoj voz?
»Nad Aleksandrijo, kjer ji kolesa okujem,
kjer soncu v njej najdem par.«

ZEBRA Prhljaj je prvo znamenje norosti —
to veš o meni, ki umreš pred menoj!
Kopita bela, parklji črne krvi, dlaka
mastnega snega, od vode k zraku vodeča
zarod, ki ga sence južne plodove delé

na lèvom izpostavljene in varne
v objemu divje geometrije.

Nič ne vem o tebi, topoglava nevesta,
bolj sem ti, manj vem katera luna
ti mladiče prinese, katera gora ti vzame
samca. In tako bova, oba si tuja in
s prhljajem, šla otrokom naproti.
Na plemenitem vzorcu tvojega rodu
bodo najini zobje počivali noži.
Naj zakoljejo sotočje črnega angela
in belega osla.

PETELIN

Sname si rezilo s kremplja
in gre za čistim zrnom vode,
da ga olušči do mesa. In nikdar
ne bo iz vina potegnjen. Tudi
ko vstane izza tvoje mize in
spi s tvojo ženo njegovo perje
ne bo krvavo.

Stoji na vratih prve volčje noči;
vse gore so od zlata, vse vode od vina
in daruješ mu od dna do dna.
Pozna uganko jajca, kraj, kjer je stal
Gordion, slast vrabca in belo okno
v hiši neba.

Z jutrom pride do tvoje postelje,
v treh krčih izbrizga luč
in neslišno odpelje noč mimo
mojega ušesa.

ŽABA

»Snidite se, bitja kril, znad vseh voda
se zberite, da vidite, kako se bo hrana
oplodila v mojih ustih, ko izbruham
veliko klavno daritev na gorah.

Trajam že od prve in še do tisoče noči,
opita z rekam dežja, ki se tujec dobrika
žejnemu žitu, suhemu kruhu in razbeljenemu
pesku, ko sonce kača ovija hiše, poti in polja.«

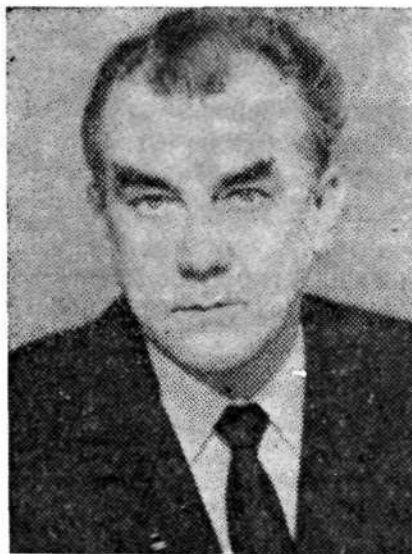
Usmiljenje se ne bo imenovalo po njej,
nikogaršnji meč je ne doseže, njen konec
ne pomnoži trpljenja. Garjava grba je,
svéta višina, vzpenjajoča se do deških rok,

tehtajočih seme, ki je še brez vonja.
Pride, da se zemlja upogne pod njenimi zlatimi
podkvami. Da je za hip os sveta, smrtna kost,
ki opoldan gre skozme.

Sprehodi ob Malem grabnu

*Seveda je življenje teklo naprej na videz normalno
dosti dalj, kot bi si človek mislil. Tako se vedno
dogaja.*

Kenneth Clark, Civilizacija, 1969

Rok
Arih

28. vinotok 1984. Lep, sončen,
barvast dan. Ko stopam zgoraj po
gozdni stezi nad Živalskim vrtom,
slišim svojega psa, kako priteče in
kako šušti listje. Na njegovih
kosmatih tacah (tako je medve-
dasto poraščen, ugotavlja ob sre-
čanju otrok) so se navesili kosta-
njevi, hrastovi suhi listi, saj gazi
skozi plasti listja. Zdajle, tudi ta
hip listje odpada, ker je zavel
skozi krošnje vetrič. Padanje je

mogoče slišati — in pes in človek se ustavita, prisluhneta, gledata, kako
listi romajo, se vrtinčijo, zanihajo, ko neslišno padajo.